

SZOFTVER ÚJSÁG

Computer

PANORÁMA

Lapról lapra

Mi újság a képújságban?

Jó hír azoknak, akik minden idejüket a számítógép előtt töltik: immár a teletext oldalainak lapozgatásához sem kell felkelniük a monitor elől. A Telecomputext Kft. – a budapesti IFABO-n is bemutatott – dekóder kártyájával – akár valamifajta gigantikus folyóiratban – „lapozgathatunk” a világ teletext adásaiban.

A kártya használatához IBM XT/AT számítógépre, EGA, VGA vagy SVGA monitorra, legalább 3.30-as verziójú DOS operációs rendszerre és természetesen jó minőségű kompozit videojelre van szükség.

A dekóder ezúttal – Intel 80486DX 33-as SVGA számítógépbe szerelve – Pace PSR-914 Astra műholdvevő beltéri egységgel, a magyar képújság esetében pedig egy tetőantennás, színes Toshiba tévé jeleivel próbáltuk ki.

A kártya használatához mindössze egy 8-bites üres csatlakozóhelyre van szükség a gépben, s a beszerelése sem kíván különösebb szakudart. A kártya a számítógéphez BNC, a videóhoz, a tévékészülethez vagy a műholdvevő beltéri egységéhez pedig Euro-Scart dugóval csatlakoztatható. A program egy egyszerű XCOPY paranccsal installálható, például egy Teletext nevű alkönyvtárba.

A mellékelt, Microsoft C-ben készült program előnye, hogy felismeri, vajon DOS vagy Windows alatt indították-e, és e szerint alakítja a megfelelő kódot. Igaz, némi különbség azért van a két használati mód között. A DOS-os változat a bonyolultabb adatgyűjtésekkel jeleskedik, illetve a szerényebb gépek tulajdonosai számára lehet hasznos, míg a Windows felület kezelése kényelmesebb a némileg egyszerűsített funkciókkal, s további előnye, hogy a képernyőtartalmat könnyen átvethetjük a Clipboardra.

Mindkét esetben használhatjuk az egeret. Ha először indítjuk a programot vagy ha az „S” paraméteret alkalmazzuk, akkor megváltoztatjuk az alapbeállításokat: az aktuális dátum és idő, a videokártya típusa (CGA vagy Hercules is használható, de a színhelyességet ilyenkor természetesen nem várhatjuk el), a monitor típusa (color vagy mono). Ez utóbbi le is kérdezhető a setupban, és a detektálás eredménye manuálisan felülbírálható.

Kétféle módon – Epson és HP LaserJet kompatibilis változat-

TARTALOM

94/8

HASZNOS PROGRAMOK

Lapról lapra

Mi újság a képújságban?

33

ELMELET

MS Word for Windows (2.)

Makrók a Winword 2.0-hoz

35

Turbo Pascal

A billentyűzetpuffer kezelése

43

UTILITY

Turbo Pascal

Ébresztő!

38

Clipper 5.2

Trükkös adatbázisok

44

TIPPEK, TRÜKKÖK

Nyomatás két oldalra

47

Lemezazonosítás

47

ban – nyomtathatunk. A lézer-printeren az installáló lemezen mellékelt letölthető karakterkészlettel (CTFONTS.FON) teremthetjük meg a karakterhelyességet. Ha az alapbeállításban a HP nyomtatót választottuk ki, akkor a teletext program valamennyi indulásnál megkérdézi, hogy letöltse-e a karaktereket.

A setup ablakban beállítható a kártya I/O címe, alapértelmezésben a 300H, de ezt a megfelelő jumperekkel bármikor átállíthatjuk.

A címek kiválasztásakor döntünk a Nocard opció mellett is, az adatbázis-kezelő menüpontjai így is tetszés szerint elérhetők. A szoftver működik az ugyancsak a forgalmazónál beszerezhető tv-tuner kártyával, mint jelforrással, valamint az adatokat vakoknak „felolvasó” BRAIL-LAB PC-vel is. A setup ablakban az utolsó sor a merevlemezben található szabad helyről tájékoztat.

Végül még egy mondat egy fontos paraméterről: a „H” opcióval magyar nyelvű üzeneteket kapunk angol helyett (a DOS-os változatról van szó, a Windows alatti mindig magyarul beszél).

Következzék ezek után – a teljesség igénye nélkül – a rendszer néhány figyelemre méltó szolgáltatása, „llemzseje”!

Az indulás után (ha csak nem a már említett Nocard opció választottuk) néhány másodperc múlva megjelenik az aktuális csatorna 100-as előlapja, azaz az alapértelmezés szerinti tartalomjegyzék. Ezt követően – a megfelelő szám beírásával – tetszés szerinti oldalra lapozhatunk, laponként előre-hátra lépegethetünk, kinyomtathatjuk az aktuális oldalt, illetve fájlba menthetjük a szövegtartalmat. A DOS-os indításkor oda-vissza kapcsolgathatjuk a 40 karakteres kijelzést.

Az igazán „nagy” szolgáltatás azonban az adatgyűjtés. Feltérképezhetjük egy adott csatorna teletext lapjait, amelyeket teljes egészében vagy kézzel válogatást készíve elraktározhatunk egy

Telecomputext rendszer V1.7
(c) Telecomputext Kft. 1991-1994.
Minden jog védett!
Sorszám: 3620009

Telecomputext setup	
Aktuális dátum :	1994. 05. 04.
Adattípus	:TXX
A displaykártya típusa	:VGA
A monitor típusa	:color
A nyomtató típusa	:Epson
A teletext kártya I/O címe	:300H (default)
Brail beszélő HW van	:no Brail speaker
Tuner kártya van	:no tunercard
Szabad hely a diszken	:85 736 kilobájt
F10	kurzor fel/le
Beállítás	jó
1,2	ESC
Új dátum	Eldobás
	Kiválasztás

A rendszer jellemzői a setup ablakban állíthatók be

állományban. Az adatokat később újra elővehetjük, szövegállományként konvertálhatjuk (ilyenkor persze a színkel kifejezett pluszadatok elvesznek), nyomtatóra küldhetjük, ezenkívül kereshetünk is az állományban valamilyen előforduló címszó vagy lap-szám szerint.

Ha például begyűjtjük az összes információt a Magyar Televízió Képtársaságából, és utána a „REPT” címszó szerint kerestünk az adattárolmányban, akkor a 285-ik oldalon lévő A-Z-sig jegyzékben felfedezhetjük, hogy a repülési információk a 175-ik oldalon találhatók. Ha manuálisan kijelölt oldalakat akarunk kigyűjteni, akkor saját névvel elmenthetjük a kijelölésünket, és e csoportot ezután egy kattintással bármikor újragyűjthetjük. A fájl neve legfeljebb 4 karakter hosszúságú lehet, mert a program a második négy karaktert a dátum szerinti hónapból és napból képezi.

A kijelölések .SPL, az eredeti formátumú képernyőlapok .TXX, míg a szövegállományként konvertált fájlok .ASC kiterjesztést kapnak.

A felhasználó ezek után szinte belezédülhet az információ-övezetbe: a magyar teletexten az időjárás, a sport, a lottószámok, az ÁVU-hírek, a lapszemle, a műsorismertetés, az árjegyzék, a valuta-árfolyamok, a tőzsdehírek és még felsorolni is nehéz, hogy hány téma közül válogathatunk.

Nem kevésbé gazdag a külföldi csatornák kínálata sem: részletes tévé- és rádiófrekvencia lista, a hónap filmjei, horoszkóp, zenekritikák stb. Ezek olvasgatásával még a nyelvtudásunkat is csiszolhatjuk. Sok esetben, ha az adott transzponderen keresztül rádióadások is vehetők, a teletext ezek műsorrendjét is tartalmazza (az Astra műholdakon jelenleg több mint 40, jórészt sztereó műsor vehető).

Az információbőségnek azonban ára van: egy sok adatot tartalmazó teletext rendszerben (ilyen például az RTL, a Skytext vagy a magyar Képtársaság is) jó ideig elart az összes lapot felölelő teljes gyűjtés. A teszt során az ilyen teljes gyűjtés a magyar teletext esetében egy, a Sky esetében viszont már például 7,5 óráig tartott; vagyis a teljes gyűjtés ideális ideje az éjszaka.

A tartalomjegyzék-készítés és az élőlapra várakozás, valamint a teljes vagy részleges gyűjtés is megszakítható az Escape gombbal. Az utóbbi esetben természetesen csak az addigi eredmény kerül a célállományba.

Itt jegyezzük meg, hogy a kódolt (de PAL-ban sugárzott) adások teletextjei természetesen ugyanígy vehetők, mint a nem kódoltaké.

A Skytext egyébként nem csupán a gyűjtés során teszi próbára a türelmet: a szerkesztői nem elégszenek meg a tévén sugárzott reklámokkal, az oldalak lapozgatását is unos-untalan elmés reklám-szövegek szakítják félbe.

Fontos tudnivaló, hogy a rendszer a magáncélú adatfeldolgozásra jogosít, a lehívott adatok szerzői jogvédelem alatt álló eredeti alkotások, utanközlésre csak az adás szerkesztőségével, illetve az adattulajdonossal történő előzetes megegyezés után kerülhet sor.

A kártya és a szoftver ára igazán nem mondható borsosnak: egy éves ingyenes nyomkövetéssel, hot-line tanácsadással 12 500 Ft + áfa.

Cs. L.

Vinduk a Winword 2.0-ban